LIGEVÆRD

"Hvis man ikke bruger sin stemme, kan man vel sådan set ikke rigtig beklage sig bagefter."

Grennessminde Birkerød

Grennessminde er et specialundervisnings– og dagbehandlingstilbud for børn og unge med særlige vanskeligheder.

Vi tilbyder også individuelt tilrettelagt ungdomsuddannelse – STU

www.grennessminde.dk

Tornevangsvej 97
3460 Birkerød
4582 9515

qmb
…vild udvikling i dit tempo

Erhvervsskolen Vestjylland tilbyder en helhedsorienteret uddannelse til unge der ikke har forudsætningerne for at påbegynde et ordinært uddannelsestilbud.

Eksempler på forløb
- STU
- Kursusforløb indenfor håndtering af motorsav og småmaskiner, natur og miljø, landbrug, køkken.
- Uddannelses- og erhvervsafklaring.
- Dagtilbud på skolens egne linjer indenfor landbrug, køkken, håndværk og pedel.
- Kompetence afklaring, personligt, socialt og fagligt.
- Bo tilbud i egen lejlighed med personlig støtte.
- Kollegie tilbud med tilknyttede uddannelsesophold på Erhvervsskoler, VUC, landbrugsskole m.v.

Erhvervsskolen vestjylland

Vestergade 42 • Borris • 6900 Skjern • Tlf.: 89 93 40 50

EN SKOLE FOR LIVET

FRI OG LIGE ADGANG TIL INFORMATION

Et af vores medlemmer af Ligeværd var til møde med kommunen vedr. hendes datters fremtid. I den anledning kom de til at drøfte uddannelsesmesserne og de materialer som Ligeværd deler ud blandt andet Uddannelseskataloget, der er en oversigt over de skoler og uddannelsessteder der er tilknyttet Ligeværd, og som blandt andet viser hvilke skoler og uddannelsessteder, der tilbyder STU uddannelsen.

Den pågældende kommunes repræsentant sagde, at i kommunen havde man besluttet, at den slags materiale delte man ikke ud, da det ville give de unge og forældrene en viden om mulige uddannelsessteder, som kommunen ikke ville støtte. Det er ikke første gang, at Ligeværd har hørt dette udsagn.

Vi har aldrig fået at vide om beslutningen er truffet på embedsmandsniveau eller det er en politisk beslutning.

Men alt andet lige er det en rystende uligeværdig beslutning, der sætter spørgsmål ved den frie og lige adgang til information om ungdomsuddannelserne.

Der bliver os bekendt ikke stillet spørgsmål om, at de unge har valgmuligheder mellem forskellige tekniske skoler eller forskellige almene gymnasier rundt om i landet.

Det er klart, at valg af STU uddannelsessted skal matche den enkelte unge, og at den endelige beslutningskompetence ligger i kommunen.

Men vi har undervisningsministerens ord for at "fremsætter den unge og forældrene ønske om et bestemt uddannelsestilbud, bør dette ligeledes tages med i overvejelserne" og "kommunalbestyrelsen skal oplyse den unge og forældrene om muligheder, der er med udgangspunkt i den unges særlige forhold, herunder om eventuelle muligheder på tværs af kommunegrænser". Begge citater er fra maj 2013 i forbindelse med revision af STU loven.

Hvordan skal de unge og deres forældre kunne fremsætte ønsker om et bestemt uddannelsessted uden at være informeret om mulighederne?

Det nærmer sig berufsverbot, og man kan i disse kommunalvalgstider spørge sin egen kommune om hvordan de stiller sig til information om ungdomsuddannelserne set i ovenstående lys. Vi glæder os meget til at høre svarene.

Lars Pedersen

Ligeværd udgives af Foreningsfællesskabet Ligeværd

Foreningsfællesskabet består af:
Landsforeningen Ligeværd (LL)
Unge for Ligeværd (UFL)
Skolesammenslutningen Ligeværd (SL)
Foreningen af uddannelsessteder – Ligeværd (FUS)
Bo- og Udviklingsfonden for borgere med Særlige behov (BUS)
Netværket Den Helhedsorienterede Indsats (DHI)

Ansvarshavende redaktør
Lars Pedersen

Redaktion Peter Christensen

Abonnement og medlemskab
ligevaerd@ligevaerd.dk
86 20 85 70

Oplag
2500

Design og tryk
Jørn Thomsen Elbo A/S

Næste blad udkommer
1. december 2013. Udbringes pr. post senest den 2. december. Stof til bladet skal være redaktionen i hænde senest den 4. november 2013.
Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte indlæg. Artikler i bladet dækker ikke nødvendigvis redaktionens eller Foreningsfællesskabets holdninger.

Kontakt
Foreningsfællesskabet Ligeværd,
Vejlbjergvej 8A, 8240 Risskov, tlf. 86208570
www.ligevaerd.dk

Formand
Jørn Lehmann Petersen, tlf. 40 40 58 33
email: jlp@sonderborg.dk

Koordinator på sekretariatet
Lars Pedersen, tlf. 86 20 85 77
email: lars@ligevaerd.dk

Annoncer
ligevaerd@ligevaerd.dk

Forside
Peter Christensen

INDHOLD

04 Thorkild Simonsen:
Det handler om indflydelse og retten til at beklage sig

07 Hjælp de unge til at afgive deres stemme
Hvordan kan du som forælder hjælpe den unge med at få stemt, hvis det virker svært og uoverskueligt

08 Få gang i valgaktiviteterne
Ligeværd har talt med Vordingborgskolen og Ligeværd Vendsyssel som eksempler på aktiviteter i forbindelse med kommunalvalget.

10 Kommunen har enorm indflydelse på de unges liv
Hjælp de unge til at forstå kommunens betydning for deres liv og drømme

13 Et hus til ungdommen er et hus til mangfoldigheden
DHI har afsluttet rapporten om etablering af et ungdomshus i Aarhus og præsenterede den ved en velbesøgt event

16 Fodboldturnering
PMU Sindal, Struer Skolen, Elevkollegiet og Søholm mødtes i en fodboldturnering, som skal vokse sig større til næste år

20 Lige værd at vide

24 Nogle unge har brug for at få vendt læringen på hovedet
Interview med professor Lene Tanggaard, Aalborg Universitet, om behovet for praktisk læring og en praktisk erhvervsuddannelse

26 ...men jeg kan så meget andet
Den 31. august genlød haven bag Elevkollegiet af musik, fest og stemmerne fra glade unge. Havefest for unge med særlig behov var i gang.

28 Count Me In
Konturerne af projektet om inklusion af mennesker med særlige behov i kultursektoren, som Ligeværd er en part af, bliver stadigt tydeligere

TEKST OG FOTO: PETER CHRISTENSEN

Thorkild Simonsen:

Det handler om indflydelse og retten til at beklage sig

LIGEVÆRD satte tidligere aarhusborgmester Thorkild Simonsen stævne for at tale om det at gøre brug af sin ret til at stemme ved kommunalvalget.

- At stemme er jo måden at få indflydelse på sine egne forhold, siger Thorkild Simonsen og strammer skruer lidt ekstra med ordene: Hvis man ikke bruger sin stemme, kan man vel sådan set ikke rigtig beklage sig bagefter. Jeg ved godt, det er lidt stramt at sige, men så har man jo på en måde selv valgt det fra.

Baggrunden for LIGEVÆRDS ønske om samtalen med Thorkild Simonsen, mangeårig borgmester i Aarhus, tidligere indenrigsminister og om nogen et ikon i dansk

kommunalpolitik, er et ønske om at gøre unge med særlige behov opmærksomme på, at de kan få indflydelse, at det er vigtigt de bruger deres stemmeret og at de gør politikerne opmærksomme på deres behov også mellem valgene. Hvem kan være et mere naturligt valg til det budskab end Thorkild Simonsen.

En sidedagsorden for LIGEVÆRD er også at bede forældre være opmærksomme på, om deres unge i det mindste har overvejet at stemme. Og om de kan have brug for praktisk hjælp til at føre overvejelsen ud i livet.

Et politisk paradoks

- Det virker som om mange tænker folketingspolitikere, når de tænker på politikere. Næsten som om kommunalpolitikere ikke er rigtige politikere. Det er meget forkert, og man kan virkelig undrer sig over det, forklarer Thorkild Simonsen.

Den vurdering ser ud til at holde stik, når man ser på deltagelsen ved kommunalvalgene. Den er ca. 20 % lavere end ved folketingsvalgene. Det er et politisk paradoks, at mens flertallet snakker om og lovpriser nærhed, vælger et stort antal vælgere stemmesedlen fra, når det gælder at vælge de politikere, der er tættest på deres egen hverdag.

Det er folketinget, der vedtager landets love og regler og vedtager den overordnede økonomiske ramme for samfundets aktiviteter. Det er til gengæld kommunerne, der i stor udstrækning fylder rammerne ud med konkret indhold, som har direkte betydning og konsekvens for alle. Det er her, på rådhuse og i forvaltninger, at mennesker møder systemet konkret, når de har en forespørgsel eller en sag der skal behandles.

- Kommunalpolitikerne har meget stor indflydelse på hverdagen. Det er dem, der prioriterer og beslutter hvilke opgaver der skal fremmes og hvilke de ikke vil gøre så meget ved. I "gamle dage" hed det sig, at kommunen skulle "tage sig af de fattige, skolen og vejene". Det skal de for så vidt stadig - plus en lang række andre opgaver, siger Thorkild Simonsen.

Rækken af opgaver er, om ikke uendelig, så i hvert fald meget lang. Hvad kan kommunen gøre for beskæftigelsen? Hvilke kulturtilbud skal der være? Hvilke fritidstilbud der være til de unge? Hvilke tilbud om bolig til unge med særlige behov, skal kommunen have? Hvilke undervisningstilbud til unge med særlige behov, skal kommunen have? … og… og…

- Derfor har kommunens prioriteringer stor betydning for hver enkelt borger. Hvilke områder skal have særlig opmærksomhed og økonomi og hvilke opgaver vil man næsten undlade at tage sig af. Derfor er der også store forskelle fra kommune til kommune, og derfor er det vigtigt, at man får stemt på en politiker eller et parti, som vil løse de problemer eller prioritere de tilbud, man selv synes er vigtige, uddyber Thorkild Simonsen.

Pres på mellem valgene

Der går fire år mellem hvert kommunalvalg, men er det kun muligt at få lidt indflydelse, når man afgiver sin stemme hvert fjerde år?

- Der er ingen tvivl om, at et vist pres kan påvirke politikerne i valgperioden mellem valgene. Derfor skal man – også som ung med særlige behov og forældrene - sørge for at gøre opmærksom på og vise politikerne problemerne, og hvordan man ser dem løst, fortsætter Thorkild Simonsen.

- Kommunalpolitikerne er tættere på end folketingspolitikerne. Der er mange muligheder for at presse på. Man kan bruge Ligeværd til at få politikerne i tale. Få fremmøde for udvalgene i kommunen og komme i dialog med politikerne på den måde.

Kommunens ansvar

Det er klart, at det ikke blot er de unges eget ansvar at være synlige og også stemme ved kommunalvalget. Kommunen – og det gælder både politikerne og embedsmænd i forvaltningerne - har også et ansvar for om f.eks. unge er aktivt interesserede i deres kommune, eller om de er opgivende og uengagerede. En vigtig del er at opsøge og høre borgerne om deres forhold, problemer og løsningsforslag. Det er også klart, at hvis kommunen har en forvirrende og langtrukken sagsbehandling i forvaltningen og taler og skriver i et sprog almindelige mennesker ikke kan forstå, så er det ikke noget der fremmer aktiviteten og engagementet. Tværtimod.

- Der er mange i forvaltningen med en høj uddannelse som kan tale og ikke mindst skrive i et sprog, som borgerne ikke forstår. Jeg vil gerne opfordre til at være meget opmærksomme på det, og så skal politikerne ud at møde folk på skoler, arbejdspladser og på gaden, pointerer Thorkild Simonsen.

- Da jeg var borgmester brugte jeg tit tid på at gå en tur på strøget eller måske få en snak ved en pølsevogn. På den måde fik jeg mange interessante og vigtige ting at vide direkte fra aarhusianere, slutter Thorkild Simonsen. ●

FOTO: FOTOGRAFISK VÆRKSTED/AARHUS PRODUKTIONSSKOLE

Hjælp de unge til at afgive deres stemme?

En afstemning til valg i Danmark er altid hemmelig. Det er alene den enkelte unge, der ved hvad de stemmer, og det er kun dem, der beslutter om andre skal vide det. Men hvordan kan du som forælder – eller andre hjælpere – bistå den unge med at stemme, hvis de synes det er svært og overskueligt?

TEKST: PETER CHRISTENSEN

Hjælp med valgkort?
Hvis den unge ikke har modtaget et valgkort senest 5 dage før valget, skal du kontakte borgerservice i din kommune. Forklar den unge hvad valgkortet betyder – hvor de skal stemme og hvornår.

På valgstedet?
Inden ankomsten: Forklar den unge hvad en stemmeseddel er, stemmeboksen og at de kun må sætte et kryds. På valgstedet: Hjælp den unge med at blive registreret på valgstedet, hvis de har brug for det.

Hvad nu hvis den unge kommer til at fortryde et kryds?
Sætter de ved en fejl deres kryds forkert, kan I hos en valgtilforordnet få revet stemmesedlen i stykker og få en ny.

Hvad hvis de glemmer deres valgkort?
De unge kan også bruge deres sygesikringsbevis, kørekort eller pas, når de skal stemme.

Hvad nu hvis den unge ikke kan den dag?
Som alle andre vælgere i Danmark har de ret til at stemme pr. brev på Borgerservice.

Hvad nu hvis den unge har problemer med at komme frem?
Hvis den unge har problemer med transport, f.eks. på grund af et fysisk handicap, kan du hjælpe med at udfylde et ansøgningsskema, henvend dig på borgerservice, så de kan få lov til at brevstemme hjemme og ikke skal møde personligt frem på Borgerservice.

Kan den unge få praktisk hjælp til at sætte sit kryds?
Søg altid råd og vejledning hos en valgtilforordnet. Den unge kan afgive sin stemme i en bil, hvis de har svært ved at komme ind. Du kan læse stemmesedlen op og hjælpe med at sætte kryds. Den unge kan bruge sin hjælper, familie, ægtefælle eller en ven. De der hjælper må aldrig blande sig i, hvad den unge vælger, og de har altid tavshedspligt.

For at få hjælp til at sætte sit kryds skal den unge være til stede og kunne fortælle dig eller en anden hjælper direkte og tydeligt, hvor de vil sætte krydset. Det er ikke nok, at du har en seddel med, eller at det bliver formidlet af en tolk. Husk: Det er altid muligt at spørge en valgtilforordnet om reglerne.

Læs mere på: http://valg.oim.dk/vaelgere/hvordan-stemmer-jeg/kan-jeg-faa-hjaelp-til-at-stemme.aspx

Få gang i valg

TEKST: PETER CHRISTENSEN

Ligeværd har talt med Vordingborgskolen og Ligeværd Vendsyssel som eksempler på aktiviteter i forbindelse med kommunalvalget.

Der er naturlige forskelle i måden at gribe et kommunalvalg an, når den ene part er en pædagogisk institution og den anden part er en politisk interesseorganisation. Fælles for begge parter er, at kommunalvalget ikke går ubemærket hen.

Vordingborgskolen

- Som en uddannelsesinstitution er det en vigtig del af vores arbejde at fremme elevernes demokratiske dannelse. Der ligger ikke det i det, at vi siger til eleverne, at de skal stemme, forklarer John Mathiasen, lærer på Vordingborgskolen, og en af de lærere, der arbejder med det konkrete undervisningsforløb i forbindelse med kommunalvalget.

Forløbet på Vordingborgskolen omfatter overordnet undervisning i det danske demokrati, Grundloven, de politiske partier, folketinget og kommuner og regioner. Det kan måske lyde knastørt for unge mennesker, men undervisningen er tilføjet et økonomispil og politisk besøg på skolen, med fokus på forholdene for unge, så demokratiet for kød og blod og eget engagement sat på.

- Økonomispillet er vi ved at få på plads. Det bliver en arbejdsmåde, hvor eleverne, inddelt i fire grupper, får hvert et budget til en fiktiv kommune. Hvad koster det at drive en kommune? Hvordan vil de fordele økonomien i deres kommune? Hvordan vil de prioritere unge, ældre, kultur, veje og så videre? Efterfølgende sammenligner vi deres prioriteringer med budgettet i Vordingborg Kommune og ser på hvordan prioriteringerne er i forhold til elevernes prioriteringer, fortæller John Mathiasen.

- Medborgerhuset, som vi forpagter til hverdag, er afstemningssted, så på den måde får vi valget meget tæt på. Vi får hele det store menageri, som et valg også er, helt tæt på og måske er der også nogle praktiske opgaver for vores elever i den forbindelse. Godt en fjerdedel af vores elever er stemmeberettigede, og vi går alle med på valgdagen og ser valgforløbet, slutter John Mathiasen.

Vordingborgskolen er en kostskole og en fri fagskole. Skolens værdigrundlag er "ansvarlighed i forhold til et sundt og aktivt liv i fællesskab med og i respekt for mennesker med forskellig baggrund og forskellige kulturer".

Ligeværd Vendsyssel

Ligeværd Vendsyssel vil have de lokale politikere ud busken, så

aktiviteterne

deres holdninger er tydelige. De vil, kan man sige, have "svesken på disken". Derfor har de henvendt sig direkte til politikerne i Frederikshavn, Hjørring og Brønderslev kommuner med en række vigtige spørgsmål i relation til unge med særlige behov.

- Vores grund til at henvende os til politikkerne før valget er at vise, at Ligeværd er til stede og informere om, at nu vil vi have dem i tale. Det kan både være via medierne med deres svar, og vi vil selvfølgelig også være til stede på vælgermøderne. Vores mål er og bliver politisk for kun derigennem kan vi få indflydelse, forklarer Bente Gundersen, formand for Ligeværd Vendsyssel, om initiativet.

Ligeværd Vendsyssel har formuleret en række spørgsmål til partiernes holdning til blandt andet STU og etablering af socialøkonomiske virksomheder – se boxen.

I henvendelsen til de lokale partier skriver Ligeværd Vendsyssel blandt andet: I forbindelse med den forestående kommunale valgkamp vil vi gerne yde de unge og deres forældre den service at fortælle dem, hvordan de politiske partier og lokallister i Frederikshavn, Hjørring og Brønderslev Kommuner ser på deres situation. Vi vil desuden gerne oplyse vore medlemmer om, hvilke opgaver partierne og lokallisterne mener, at kommunerne skal løse, for at unge med særlige behov kan opnå de bedst mulige kompetencer og et aktivt arbejds- og fritidsliv.

Det er vores hensigt at samle svarene kommune for kommune og efterfølgende sende dem til vore medlemmer i de respektive kommuner. Det er desuden vores hensigt at søge pressedækning på initiativet og dermed offentliggøre, hvilke partier og lokallister, der har svaret. ●

LIGEVÆRD VENDSYSSELS SPØRGSMÅL TIL PARTIERNE:

Om STU

Hvordan vil dit parti aktivt sikre, at indsatsen for denne gruppe af udsatte unge er helhedsorienteret og arbejder med alle aspekter - deres uddannelse (STU), jobmuligheder, boligforhold, sociale situation og fritidsmuligheder?

Hvilke initiativer vil dit parti tage for at sikre, at de unge, der har gennemført en STU-uddannelse, kan komme videre i beskæftigelse og/eller uddannelse og derved få tilknytning til arbejdsmarkedet?

Hvordan vil dit parti sikre sig, at de kommunale myndigheder, som den øverst ansvarlige for uddannelsen, sikrer at den ansvarlige UU-vejleder og STU-udbyder tilbyder et forløb med sammenhæng, kontinuitet og opfølgning?

Hvilke initiativer vil dit parti tage, for at sikre at den unge og forældrene får grundig information om mulighederne også på tværs af kommunegrænserne?

Hvilke initiativer vil dit parti tage, så tilrettelæggelsen af et tilbud altid tager afsæt i den unges forhold og ønsker om uddannelsestilbud også på tværs af kommunegrænserne?

Om socialøkonomiske virksomheder:

Socialøkonomiske virksomheder har et dobbelt formål: at tjene penge og at gøre noget godt for samfundet – eksempelvis ved at ansætte udsatte borgere i deres virksomhed. Socialøkonomiske virksomheder har et socialt, sundheds- eller miljømæssigt formål, er uafhængige af kommunen og geninvesterer et evt. overskud i virksomheden og formålet:

Hvilken holdning har dit parti til oprettelse af sådanne virksomheder?

Hvilke opgaver mener I disse virksomheder med fordel kan løse opgaver for udsatte f. eks unge med særlig behov?

Hvordan vil dit parti bidrage til socioøkonomiske virksomheder sikres økonomi til at varetage opgaverne?

Hvordan vil dit parti i givet fald bidrage til, at borgere med særlige behov visiteres til disse virksomheder?

Hvordan vil dit parti bidrage til at lette og støtte etableringen af socialøkonomiske virksomheder - for eksempel på landet og i mindre byer?

Ser dit parti perspektiver for samfundsudviklingen i etablering af sådanne virksomheder, specielt på landet eller i mindre byer?

TEKST OG ILLUSTRATION: PETER CHRISTENSEN

Hjælp de unge til at forstå kommunens betydning for deres liv:

Kommunen har enorm indflydelse på de unges liv

Folketinget vedtager love, regler og den store samlede økonomi for det danske samfund, men det er på mange måder politikerne i din kommune og i regionen, der skal føre det hele ud i livet. Det er vigtig, hvad de mener og beslutter, og derfor er det også vigtigt at unge med særlige behov stemmer.

Hvem afgør om og hvilken STU du kan starte på? Hvem afgør hvordan dit ressourceforløb skal sættes sammen? Hvem afgør om du kan få en mentor, støtteperson eller en hjælper? Hvem afgør om du kan få førtidspension? Hvem afgør om du kan få din egen bolig eller komme i et bofællesskab?

Svaret er i alle tilfælde: *Det gør din kommune*.

Ved kommunalvalget vælger du kommunalpolitikere. Det er politikerne i din kommune, der bestemmer hvordan kommunens penge skal bruges – skal de bruges på veje, skoler, ungdomsklubber, kultur, uddannelse og så videre. Kommunalpolitikerne beslutter også om behandlingen af dig og din sag skal være hjælpsom og overskuelig, eller besværlig så du skal rende forvirret rundt fra kontor til kontor i det kommunale system. Det er ansatte i kommunen, for eksempel din sagsbehandler hvis du gerne vil have en STU, der ud fra kommunalpolitikernes beslutninger i byrådet, afgør hvad du konkret bliver tilbudt. Så hvis du får et afslag fra kommunen om for eksempel et STU-forløb, kan det skyldes at politikerne i kommunen har truffet en beslutning, hvor der ikke er ret mange muligheder for dig og måske ikke de tilbud, du gerne vil have eller har brug for.

Vi vil gerne vise dig, hvor vigtigt det er at du stemmer til Kommunalvalget den 19. november. Vi har her listet nogle af de vigtige opgaver op, hvor kommunalpolitikerne eller og politikerne i regionen har stor indflydelse på dit liv:

Vil du gerne have en uddannelse?
Kommunen har ansvaret for næsten al specialundervisning af børn, unge og voksne. Skal du have en STU eller en EGU er det også kommunalpolitikerne, der beslutter hvilke tilbud der skal være til dig. Kommunen driver UU (Ungdommens Uddannelsesvejledning), hvor du får lavet en uddannelsesplan.

Mangler du et arbejde?
Din kommune driver Jobcentret som er det sted hvor al formidling af arbejde og måske korte uddannelsesforløb foregår. Kommunen har stor indflydelse på den hjælp du kan få og på at skabe job og praktikpladser til unge. Kommunalpolitikerne kan beslutte, at kommunen selv oprette job- og praktikpladser og de kan prioritere at få virksomhederne i kommunen til at gøre det.

Har du brug for særlig hjælp?
Har du brug for kontanthjælp? Skal du have et ressourceforløb? Har du brug for et fleksjob eller et skånejob? Det er i alle tilfælde din kommune, der skal tilbyde og betale for løsning af sociale opgaver.

Har du brug for personlig støtte?
Har du brug for en mentor eller en støtteperson til at klare dine forpligtelser og din hverdag? Også her er det kommunen der har det afgørende ord om dine muligheder. Politikerne i din kommune vælger, hvor mange penge og kræfter der skal bruges til mentorer og støttepersoner.

Hvad med folkeskolen?
Skal det være kedeligt at gå i skole? Hvor mange kræfter skal skolerne bruge på at inkludere alle elever? Folkeskolen er en af din kommunes største opgaver, og de har stor indflydelse på hvordan pengene og kræfterne skal bruges i folkeskolen.

Mangler du aktiviteter i din fritid?
Mangler der en fodboldklub eller en motocrossbane, der hvor du bor? Er der et ungdomssted, hvor du kan møde andre unge som dig? Har biblioteket de ting, du gerne vil låne, og har de åbent, når du kan komme? Er der eller skal vi have en ungdomsklub med spændende aktiviteter? Kommunalpolitikerne prioriterer og beslutter hvilke tilbud, der skal være til dig i din kommune.

Vi **letter** på Rådhusets tag:

Hvor har kommunen indflydelse på dit liv?

KOMMUNALVALG 19. NOVEMBER 2013

Husk at bruge din stemmeret

Mangler du et sted at bo?
Er tiden kommet hvor du skal flytte i din egen bolig? Har du brug for særlig bolig, særlig støtte til at bo selv eller måske et bofællesskab? Det er kommunalpolitikerne, der afgør hvor mange og hvor gode tilbud om bolig, der er i kommunen, og dermed den hjælp du kan få.

Synes du naturen er vigtig?
Synes det er vigtigt at beskytte naturen og dyre- og fugleliv? Synes du det er vigtigt, at undgå og bekæmpe forurening? Dine kommunalpolitikere bestemmer, hvor mange kræfter der skal bruges til natur- og miljøopgaver – miljøgodkendelser, kontrol, naturbeskyttelse og vandløb.

Forstår du hvad de siger i kommunen?
Har du også problemer med at forstå hvad kommune skriver. Skal du også bokse dig gennem lange sætninger, kommaer og uforståelige ord? Så er du nemlig ikke alene. Det er ofte et stort problem for mange unge, og for den sags skyld alle andre også, at forstå hvad kommunen skriver. Politikerne i din kommune har mulighed for at sikre, at der bliver skrevet enkelt og lige ud af posen til dig, så du kan forstå det.

Render du forvirret rundt fra kontor til kontor?
Har du prøvet at blive henvist fra den ene sagsbehandler til den anden i en "karrusel", hvor du kun bliver mere og mere forvirret? I så fald er du ikke alene om det, men politikerne i din kommune kan faktisk sagtens beslutte, at du kan få en samlende sagsbehandler, så du kan få ro til at koncentrere dig om det de tilbyder og din mening om det.

Når du bliver syg?
Regionen er noget andet end kommunerne. Der er fem regioner i Danmark, og den 19. November skal du også vælge regionspolitikere. De har også en stor indflydelse på dit liv. Enhver kan blive syg eller blive udsat for en ulykke. Sygehuse og sundhed er et af de allerstørste områder i Danmark. Det er den vigtigste opgave for politikerne i regionen at sørge for, at du bliver behandlet godt hos din egen læge eller får den rigtige behandling på sygehuset, hvis du bliver indlagt. Det gælder både ved fysisk sygdom og ved psykisk sygdom. ●

Et hus til ungdommen
er et hus til mangfoldigheden

TEKST & FOTO: JACOB BARGMANN / CHIB PRESSEBUREAU

- Hvad der føles som omklamring og kontrol for en, opfattes som støtte og opbakning for en anden. Der er ikke én rigtig opskrift.

Med ovenstående leverede rådmand Hans Halvorsen måske dagens vigtigste pointe, da han indledte netværkets store eventdag på Godsbanen den 3. september under overskriften 'Skal Aarhus have et ungdomshus'.

En af række repræsentanter fra blandt andet uddannelsesinstitutioner, byråd, myndigheder, de unge og interesseorganisationer lyttede med og drøftede den videre fremtid for et ungdomshus i Aarhus. På de næste par sider kan du samle indtryk fra dagen via billeder og tekst. ●

Albert F. Helmig er en ung fyr, som ikke rigtig passede ind i det etablerede skolesystem. Han var skoletræt. Men med et nedbrud af vanetænkning, en sav i hånden og masser af ansvar i bagagen er den 16-årige vokset til at være en ung entreprenør.
Udstyret med sav, boremaskine, hammer og masser af gå- på-mod har han i 2013 bygget sin egen mobile scene og investeret i et lydanlæg. Alberts Container lyder navnet på foretagendet, som Albert beskriver som en 'audio transport container.'
- Jeg har selv stået for det hele og søgt penge til mit anlæg. Konceptet er, at alle skal kunne leje containeren.
- Jeg gik ud af 9. klasse i sommer. Næste år er jeg hos Frontløberne. Jeg gerne være en, som laver projekter.

Strategi og handling, idéer og nytænkning, struktur og økonomi samt netværk og fællesskab var overskrifter for gruppearbejdet. Gruppearbejdet gav en masse bud på de næste skridt i arbejdsprocessen:

- Der skal være et charter i huset. Det skal være et multihus for alle. Der skal være en massiv kerne til at drive huset. Der skal være tydelige værdier. Der skal være plads og frirum til at komme og være. Huset skal være en træningsbane. Der skal være mulighed for anonymitet. Der skal være stærke drømme og visioner. Sådan lød nogle af forslagene til det videre arbejde.

- Alt efter hvem man spørger, blev idéen til et hus for de unge født vidt forskellige steder. Det viser bare, at rigtig mange gerne vil tage ejerskab for projektet. Det er fedt. Styregruppen arbejder på at have et konkret sted til et hus den 1. januar 2014. Har vi ikke det, har vi en proces for et konkret sted klar den 1. januar 2014, sluttede Keld Hvalsø Nedergaard, daglig leder for Netværket DHI, eventen af.

Projektleder Rikke Lund Ehrenreich fremlagde resultaterne af DHIs undersøgelse. Et klokkeklart budskab er, at de unge vil have et hus i midtbyen. Stedet skal være 'voksenstyret', men med en stærk inddragelse af de unge. Det skal være et trygt og overskueligt sted med brede vejledningstilbud og masser af tilbud og aktiviteter. De unge vil være medbestemmende og inddrages. De vil tage ejerskab.

Et bud på, hvordan man kommer videre lige nu, er et treårigt eksperimentarium, hvor man laver en foreløbig udgave af huset og øver sig i at lave det bedste hus for de unge.

Rikke Lund Ehrenreich og dagens øvrige talere lagde især vægt på den begejstring og velvillighed, som projektgruppen har oplevet, hvor end ideen om Netværkstedet for unge er blevet præsenteret.

FAKTA OM NETVÆRKSTEDET

- Aarhus Kommune har sat sig som mål, at 95 % af en ungdomsårgang i 2013 har gennemført en ungdomsuddannelse. Kommunen er godt på vej, men har behov for nye metoder og tilgange til vejledning af de unge.
  Blandt 25-29-årige, som ikke har yderligere uddannelse efter grundskolen, var der i 2009 30 % udenfor arbejdsstyrken. For de unge med en ungdomsuddannelse var tallet 8 %.
- I Netværkstedet skal byens ungdomsuddannelser og vejledningstilbud være til stede i huset, så de unge kan prøve sig selv af, få sparring og vejledning og snakke med andre unge, der går på uddannelsen.
- Huset skal have tilbud til unge med personlige problemer, der skal håndteres, før de er klar til uddannelse.
- I Netværkstedet handler det om de unges hele liv, hjælp til at træffe valg samt støtte til at håndtere udfordringer og til at nå sine mål.

Kilde: En praksisundersøgelse af ungdommens hus i Aarhus, Netværket Den helhedsorienterede indsats (DHI)

PMU Fodbold

TEKST: PETER CHRISTENSEN **FOTO:** PMU SINDAL

PMU i Sindal har for andet år i træk organiseret et fodboldstævne med deltagere fra Ligeværd. PMU-Allstars spillede imod holdene fra Elevkollegiet, Struer Skolen og Søholm. Turneringen bliver gentaget i en større udgave i 2014.

- Vi har allerede besluttet, at vi holder en ny fodboldturnering i 2014. Og vi har ambitioner. Der skal mange flere hold på banen. Vi satser på i alt 16 hold fra hele landet, og en turnering delt op i puljer og forskellige niveauer. Vi har også fået forslag om, at alle deltagere får medaljer og beviser og at indføre en vandrepokal til de vindende hold, fortæller forstander Conrad Andreasen, PMU Sindal.

Næste år prøver PMU med en turnering over to dage med indkvartering og fælles sociale aktiviteter til alle.

- Når vores unge kan finde ud af at spille bold og have gode oplevelser sammen, så må vi hos uddannelsesinstitutionerne også kunne finde ud af at deltage i en stor turnering over et par dage. Vi sætter overliggeren lidt højt, men det må kunne lade sig gøre, fortsætter Conrad Andreasen.

Pædagogik

PMU-Allstars og den årlige turnering blev grundlagt på initiativ af én af skolens tidligere elever. Hans idé inspirerede til, at arbejde videre med de mange pædagogiske muligheder, som både træningen og turneringen byder på.

- De unge kan motiveres til at komme til træning hver uge. De op-

turnering 2013

lever fællesskab i træningen og lærer at arbejde sammen mod et fælles mål, siger Conrad Andreasen.

Forudsætningen for de unges gode samarbejde er, at de accepterer deres egne samt medspillernes svagheder og styrker. Nogle er bedre løbere, andre kan sparke bolden mere præcist, men de unge finder ud af, at de har brug for hinanden, og at de er stærkere som et team.

- Ved stævnet kom konkurrence-elementet til. Det er noget, som er svært at træne derhjemme. Det kræver, at eleverne betragter modstanderen både som en konkurrent og som en kammerat. Det er samtidig nødvendigt, at man holder lidt tilbage med ens råstyrke eller temperament, når man kæmper om bolde i en duel.

Resultaterne

Alle unge fra PMU, Struer Skolen, Elevkollegiet og Søholm brugte hvad de havde lært under træningen. De kæmpede og mistede ikke modet. De begyndte at arbejde bedre sammen, og da de sparkede bolden i mål for første gang i, fik de blod på tanden og viste deres talenter. I sidste ende var PMU stærkest og vandt turneringen. Det gav dem megen selvtillid og glæde, som de kunne tage med sig i deres hverdag. De fik anerkendelse og ros fra alle sider. En anerkendelse og ros som også skal gælde de hold som tabte turneringen denne gang. Det var ikke kun de unge, der havde en inspirerende dag. Det havde personalerne fra de deltagende skoler og institutioner også.

- Det var ligeså motiverende for os, som arbejder med de unge i det daglige. Vi havde en rigtig god dag, hvor vi kunne se, at vores arbejde bærer frugt, slutter Conrad Andreasen. ●

IDRÆTSAKADEMIETS UNGDOMSUDDANNELSER

STU-UDDANNELSE, JOBTRÆNING, PRAKTIK & UDVIKLING

Vores speciale er undervisning og udvikling hos unge med psykiatriske diagnoser.

Vi tilbyder unge mellem 16 og 28 år en særlig indsats i forhold til uddannelse og beskæftigelse. Dette via en meget individuel fokuseret vifte af interventioner.

- Idrætslinje. Anvendes både som en del af behandlingen/ udviklingen, som uddannelse og identitetsskabende.
- Studielinje (FSA, FSU og HF niveau) undervisning i alle fag.
- Særlig tilrettelagte forløb (støttende undervisning)
- Frisør, kosmetologi, styling linje (forkurser)
- Kultur, kunst og kreativ linje
- Sundhedsfag, psykologi, IT, og meget andet

Psykoterapi, psykiatrisk konsulent, miljøterapi, diætist, mentorordning, botræning, støttekontaktpersonordninger, psykoedukation.

Yderligere oplysninger på: **4041 8832** eller **39676050**
Besøg os på: **www.dstu.dk** eller **www.idraetsakademiet.dk**

Idrætsakademiet Idrætsakademiet

Kost & Tekstilskolen

et vigtigt sving på vejen...

til at lære:

- at bo selv
- at klare et job
- at håndtere sin fritid sundt og kreativt

Vi tilbyder:
UNGDOMSUDDANNELSE FOR UNGE MED SÆRLIGE BEHOV;
Hele uddannelsen, eller dele af den.

En af de Friefagskoler.dk Gør en forskel

Find os på: www.kostogtekstilskolen.dk;
eller skriv til os på:
mail@kostogtekstilskolen.dk

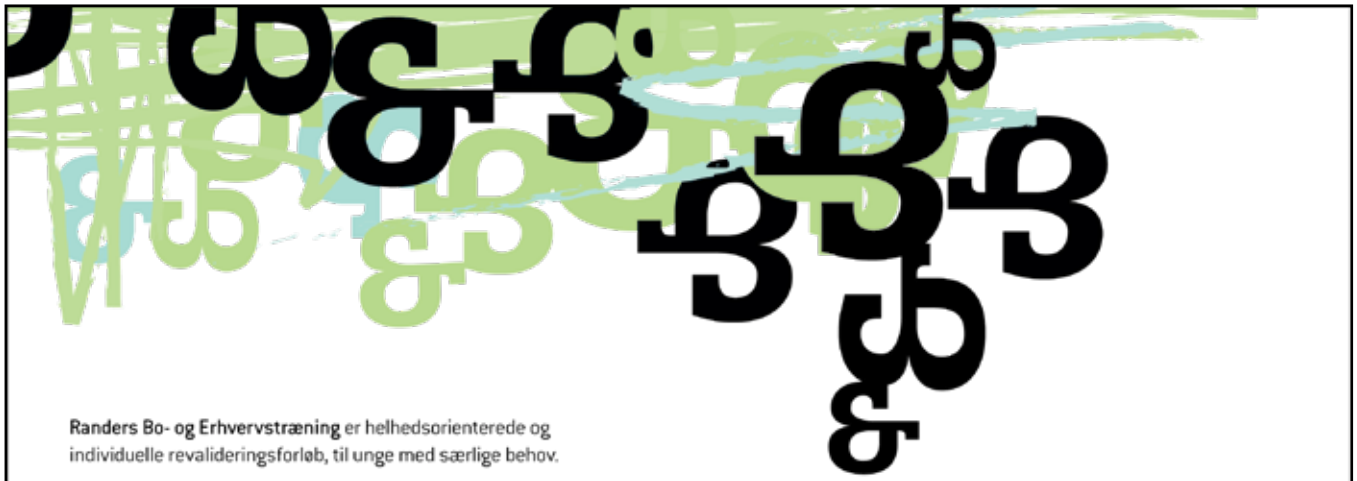

Randers Bo- og Erhvervstræning er helhedsorienterede og individuelle revalideringsforløb, til unge med særlige behov.

Uddannelse, bo og erhvervstræning forenes med oplevelser, udfordringer og samvær.

Vi råder over 25 moderne, 1 og 2 værelses lejligheder, bynært placeret i forbindelse med bokollegierne i Adelgade og Vestergade.

Randers Bo- og Erhvervstræning er en del af foreningen Jysk Børneforsorg/fredehjem. www.jyskborneforsorg.dk

www.boogerhvervstraening.dk

RANDERS BO- & ERHVERVSTRÆNING

Adelgade 12 // 8900 Randers // tlf 8640 5544 & fax 8640 5749 // mail@boogerhvervstraening.dk // www.boogerhvervstraening.dk

- Personlig udvikling
- Aktiv fritid
- Dyrehold
- Botræning
- Erhvervspraktik
- Udslusning
- Plads til 36 unge mellem 14 og 24 år

KOSTSKOLEN ASSERSBØLGÅRD

Favrskovvej 23, 6650 Brørup,
tlf. 79 96 54 15 www.assersboelgaard.dk

- Skolen tilbyder hele eller dele af den 3-årige ungdomsuddannelse USB/STU.

Karise Efterskole henvender sig til unge med særlige behov herunder unge med læringsvanskeligheder, udviklingshæmning og autisme.
Eleverne vil således tidligere i grundskolen have
modtaget forskellige former for specialundervisning.
www.karise-efterskole.dk

KAEF karise efterskole

TRY EFTERSKOLE

- en efterskole for unge med særlige lærings-forudsætninger
- mulighed for afgangsprøve i dansk, matematik og hjemkundskab
- værkstedsundervisning med mulighed for svejsebevis, traktorkørekort, hygiejnebevis mm
- mulighed for meritgivende brobygning på teknisk skole
- landbrug, heste, køkken, træ, metal, auto, musik, kreative værksteder
- gode transportmuligheder fra Aalborg og Frederikshavn

Højskolevej 9, Try 9330 Dronninglund
Tlf. 98 29 23 92
www.tryefterskole.dk • kontor@tryefterskole.dk

LIGE VÆRD AT VIDE

Det Ny Havredal i Kommunalstafetten

Skoler i Karup er gået sammen for at uddanne og skaffe beskæftigelse til unge med særlige behov. Disse unge skal have mulighed for at blive faglærte, skriver forstander af Det ny Havredal, Poul Erik Clausen, Kommunalstafetten i Altinget. Se artiklen via Ligeværds hjemmeside www.ligevaerd.dk

Er inklusion et problembarn?

Asterisk inviterer til debat om inklusion med arrangementer i henholdsvis København og Aarhus.
1. oktober i København og 25. oktober i Aarhus.
Øget inklusion i skolen er et politisk mål, men er det godt eller skidt? Hvad er vejen til reel inklusion?
Læs mere på: http://edu.au.dk/aktuelt/arrangement/artikel/asterisk-live-er-inklusion-et-problembarn/

Midler til konferencer om inklusion

Landsforeningen Ligeværd Region Nord har fået 100.000 fra TRYG Fonden til afholdelse af 5-6 konferencer om inklusion. Hensigten er at få en dialog om inklusion med de mange sider emnet indeholder. Region Nord afholder en konference, men Landsforeningens lokalforeninger opfordres til at byde ind som værter og tovholder på en konference lokalt.
Målgruppen for at deltage er skoler og skolefolk i området, forældre til unge med særlige behov, lokalpolitikere, medlemmer af Landsforeningens lokalforeninger, pressen og unge, der kan og vil fortælle om deres vej gennem systemet.
For yderligere oplysninger kontakt Anne Bech på Ligeværds sekretariat: abv@ligevaerd.dk

Skolesport Leg, Liv & Læring

Skolesport Leg, Liv & Læring er et landsdækkende idrætsprojekt, der henvender sig til elever på specialskoler, i centerafdelinger og i specialklasserækker. Alle elever med indlæringsvanskeligheder kan deltage i projektet og dyrke idræt i SFO tiden i en af lokalområdets

Vil du gerne vide mere om Skolesport, Leg, Liv & Læring kontakt: Grethe Schøler Pedersen, Idrætskonsulent i DHIF Team Nord og projektleder
E-mail: gsp@dhif.dk Mobil: 23 30 43 45 - eller Læs mere på: www.dhif.dk

Ligeværd ønsker foreningens tidligere formand kulturminister Marianne Jelved hjerteligt tillykke med 70. årsdagen den 5. september.

Tak for din store indsats for unge med særlige behov gennem årene. Vi håber, at vi fortsat kan trække på din store viden i arbejdet for unge med særlige behov.

De bedste hilsener
LIGEVÆRD

Bofællesskaberne Belvedere og Enemærket

Enemærket 5, 5700 Svendborg
Tlf. 62 22 42 81 - www.enemærket.com

BOTILBUD
STU
UDDANNELSESAFKLARING
ERHVERVSAFKLARING

WALDEMARSBO EFTERSKOLE

Glæde & fællesskab
Tillid & troværdighed
Ansvarlig & menneskeklog
Professionalisme & udvikling

Faxe Ladeplads

56 71 63 88
www.waldemarsbo.dk

SANSESTORMERNE.dk ved Aarhus

UNG TIL VOKSEN

Ud i livet.... men hvordan?

Forberedelse til at flytte hjemmefra. Kursus i botræning, begyndende afklaring vedrørende fremtid. Kost, idræt, kreative fag, sundhed, IT. Undervisning i dansk og matematik.

Mulighed for specialstøtte og eventuel mentor.

Kom og få en rundvisning. Ring til skolen og lav en aftale.

KØKKENMEDHJÆLPER

- som del af kurset Ung til Voksen

Madlavning, hygiejne i køkkenet, anretning mm. Dansk, matematik og IT som redskaber i kurset. Førstehjælp og motion. Praktik - eksternt eller i eget storkøkken.

STU - EGU
Køkkenmedhjælperkurset er et rigtig godt element i den Særligt Tilrettelagte Ungdomsuddannelse eller i Erhvervs-grunduddannelsen.

Mulighed for at være dagelev.

Ung-til-Voksen og Køkkenmedhjælperlinjen er tilrettelagt iht.lov om Frie Kostskoler og varer 1 år – kan evt. forlænges.
Mulighed for at være dagelev. Start i august. Kontakt din UU-vejleder og/eller sagsbehandler om dine muligheder for deltagelse.

SANSESTORMERNE
SKOLEN FOR MAD OG APPETIT PÅ LIVET

Tretommervej 33 • 8240 Risskov • tlf. 8617 8511 - *let at komme til med kollektiv trafik fra alle retninger.*

Tolne efterskole

Plads til at være

Sport
Ridning
Landbrug
Musik
Kunst/håndværk
Drama/bevægelse

Plads til at lære

It/medie
Køkken
Bygge/anlæg
Motor/metal
Natur
Botræning

www.tolneefterskole.dk **Tlf. 98930511** **tolneefterskole@mail.tele.dk**

Ella og Møller Sørigs Fond tilbyder:

- Støttekontakt/mentor i eget hjem
- Beskyttet beskæftigelse
- Aktivitets- og samværstilbud
- Klubaktiviteter
- Erhvervstræning og virksomhedspraktik
- Dele af STU

Udvikling • Omsorg • Samarbejde

Ella og Møller Sørigs Fond

Gravensgade 48 – 9700 Brønderslev – Tlf. 98 83 20 25
www.emsfond.dk – info@emsfond.dk

NÆSBYHUS PRODUKTIONSSKOLE

Næsbyhus Bo- og Erhvervstræning
Lien 1-3 • 9681 Ranum • Tlf. 98 67 65 70
admin@nboe.dk • www.naesbyhusps.dk

GRENNESSMINDE TAASTRUP

Tag din STU her!

Kontakt os:
www.gminde.dk
tlf.: 43 99 04 70

Besøg vores hjemmeside og læs om vores STU, datoer for åbent hus, målgruppe og meget andet: www.gminde.dk

STU
Individuelt tilrettelagt STU-forløb på vores praktiske værksteder med tilknyttet undervisning. I uddannelsen er der eksterne praktikperioder.

Efter-STU
Opkvalificering, afklaring og arbejdstræning i forhold til arbejdsmarkedet herunder praktikforløb.

Projektskolen
Erhvervsafklaring ift. arbejdsmarkedet efter LAB§§32/42 på vores værksteder og i virksomhedspraktik.

Bo- og Opholdsstedet
Bo- og socialtræning i vores socialpædagogiske opholdssted. Læs også om vores nye intensive botilbud på vores hjemmeside.

Beskyttet beskæftigelse
Vores nye tilbud efter SEL §103. Bliv en del af Grennessmindes hverdag og benyt dig af vores øvrige aktiviteter.

Ressourceforløb
Individuelt tilrettelagt forløb, som et tiltag i forbindelse med den nye reform om førtidspension og fleksjob.

Grennessminde i Taastrup er en selvejende institution for unge med særlige behov i alderen 16-30 år. Vi har mere end 100 elever og mere end 28 års erfaring.

www.gminde.dk

Bo- og Opholdsstedet er akkrediteret gennem Akkreditering Danmark siden 2007.

Høng Erhvervsskole

Døgn- og dagtilbud til unge med særlige behov
- i aldersgruppen 15-22 år med problematikker af social, boglig eller indlæringsmæssig karakter

- **6 forskellige faglige værksteder**
- **Botræningsværksted**
- **Intern boglig skole**
- **Boundervisning, udslusning, bofællesskab og støtte/konsulentydelser**
- **Fritidsliv, rejser og praktik**
- **STU – både som dag- og døgntilbud**

På Høng Erhvervsskole arbejder vi ud fra en anerkendende tilgang – inspireret af selvpædagogikken – ligesom vi tilstræber et helheds- og ressourceorienteret syn på vores elever.

Høng Erhvervsskole er en selvejende institution godkendt af Kalundborg Kommune efter Servicelovens § 67, 107 og 76 samt lov 564 om særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse

Høng Erhvervsskole
www.hoeng-erhvervsskole.dk
Kulbyvej 7-9 4270 Høng
Tlf. 5885 2032 – E-mail. hes@kalundborg.dk

Er du praktisk begavet er Lille Vildmose Produktionsskole måske lige dig

Skolens særlige pædagogik er baseret på værkstedsundervisning, hvor teori er en integreret del af værkstedsundervisningen og hvor praktisk produktion af forskellige produkter er central. Undervisningen er tilrettelagt ud fra neuropædagogiske principper.

Vi tilbyder dig
- 3 årig ungdomsuddannelse for unge med særlige behov
- Almen specialundervisning
- Bo – og botræning
- Metalværksted
- Træværksted
- Køkken kantine værksted
- Grøn pedelværksted
- Mode, Design og Kunstværksted

Formålet er gennem et anerkendende, struktureret og dynamisk skolemiljø at øge din selvtillid og undervise dig i et håndværk så du bliver bedre istand til at varetage et job. Du får redskaber til at håndtere daglige personlige og sociale udfordringer.

Lille Vildmose Produktionsskole
Bizonvej 17 • 9293 Kongerslev
Tlf. 9833 1799
administratioon@kongprod.dk • www.kongprod.dk
Forstander Susanne Talbot

TEKST: PETER CHRISTENSEN

Professor Lene Tanggaard, Aalborg Universitet:

Nogle unge har brug for at få vendt læringen på hovedet

Alle taler om en reform af erhvervsuddannelserne. Professor Lene Tanggaard, Aalborg Universitet, appellerer til, at politikerne er meget opmærksomme på behovet for en praktisk erhvervsuddannelse til de unge, der ikke vil kunne klare kravene til en erhvervsuddannelse.

Kan man sige det på den måde, at unge med særlige udfordringer skal have vendt læringen på "hovedet"?

- Det kan man godt, siger Lene Tanggaard.

Baggrunden for den korte ordveksling er et interview med Lene Tanggaard om en kommende erhvervsskolereform.

Der er bred politisk enighed om, at erhvervsuddannelserne skal være mere attraktive, og at unge i gymnasierne i højere grad end i dag også skal kunne tiltrækkes af en erhvervsuddannelse. Lene Tanggaard er helt enig i behovet for en reform af erhvervsuddannelser. - Vi har brug for håndværkere og deres kompetencer, så det er uholdbart, at så mange unge fravælger en erhvervsuddannelse og at frafaldet er så stort som det er. I forbindelse med en reform skal politikerne være ekstra opmærksomme på unge med særlige udfordringer, så de ikke presses baglæns ud af systemet.

En anden tilgang til uddannelse

- De har brug for en helt anden tilgang til at lære end den gældende på erhvervsuddannelserne. Det er ikke nok med ekstra boglig undervisning og støtte fra mentorer. De har brug for en praktisk tilgang. De skal starte med at deltage i en produktion, hvor de ser og deltager i at løse opgaverne i praksis. Derefter kan de få en teoretisk viden om hvorfor, det skulle løses på den måde, forklarer Lene Tanggaard.

- Der er brug for en praktisk erhvervsuddannelse som blandt andet foregår på Det ny Havredal (tidligere Havredal Praktiske Landbrugsskole). Her starter uddannelsen og hverdagen altid i marken med at eleverne deltager i en autentisk produktion, så eleverne har noget konkret at binde den teoretiske viden op på, som de får efterfølgende. Det er et spørgsmål om tilgangen til undervisning og læring, men kulturen, der er på en skole af denne type, er lige så vigtig. Den kultur kan man ikke uden videre plante om til et erhvervsuddannelsescenter, fortsætter Lene Tanggaard og tilføjer som et apropos:

- Det er i øvrigt en måde at lære på, som alle andre kan nyde godt af på alle niveauer. Man bliver heller ikke en god forsker, fordi man bliver placeret på et sæde og kun får undervisning i at forske. Man starter med stille og roligt at deltage i konkret forskning med erfarne kollegaer og udvikler sig derfra til at blive en god forsker gennem praksis og teoretisk viden.

Erhvervsuddannelserne er et hårdt konkurrencemiljø

- Mange unge med særlige udfordringer har ikke kun brug for at lære et fag. De har grundlæggende brug for at lære at mestre deres liv med alle de forpligtelser og opgaver, der hører til at få et liv til at fungere. Mange mangler et grundlæggende selvværd, siger Lene Tanggaard.

- Erhvervsuddannelserne er et hårdt konkurrencemiljø, hvor eleverne fra første færd er i åben konkurrence om praktikpladser. Det er på den måde langt hårdere end gymnasierne. Der skal en god portion selvværd og mod til, som måske kun 16-årig, at opsøge en virksomhed og overbevise dem om, at selvfølgelig skal de tilbyde en praktikplads netop i den virksomhed, forklarer Lene Tanggaard og fortsætter:

- Flertallet af unge med særlige udfordringer og behov har netop ikke højt selvværd og mod. De har fået mange nederlag i deres hidtidige skoleforløb, så deres chancer for at få succes i et så hårdt miljø vil være meget små. Når vi også ved, at det mest afgørende for om de unge gennemfører en erhvervsuddannelse er, at de får en praktikplads, så ser det svært ud.

Lene Tanggaard peger i den forbindelse på, at forskning, foretaget af Torben Pilegaard Jensen fra AKF (Anvendt Kommunal Forskning) viser, at elevernes boglige niveau ikke er nær så vigtig i forbindelse med gennemførelse som en praktikplads.

Opmærksomhed på praktisk læring

Ligeværds uddannelsesinstitutioner an-

vender alle praktisk læring som pædagogisk grundlag og læring. Nogle af de unge kan med den rette hjælp og støtte gennemføre en praktisk erhvervsuddannelse og andre unge vil med den rette hjælp opnå andre kompetencer, der ligeledes vil kunne anvendes på arbejdsmarkedet.

- Skolerne skal have tildelt kompetence til at kunne udstede, ikke bare deltagerbeviser, men papirer på at eleverne har bestået dele af et erhvervsuddannelsesforløb, der giver dem mulighed for at arbejde som f. eks. landbrugsmedhjælper. Det skal give eleverne adgang til eventuel videre uddannelse på erhvervsuddannelserne, hvis de magter det, og adgang til arbejdsmarkedet med samme rettigheder og muligheder som alle andre, pointerer Lene Tanggaard.

De institutioner som i dag anvender en praktisk pædagogik for unge der lærer bedst gennem hænderne, kan hurtigt, hvis de tilføres de nødvendige kompetencer og ressourcer, omstilles til at kunne løfte opgaverne og etablere en praktisk erhvervsuddannelse, som er Lene Tanggaards budskab:

Unge med udfordringer har brug for en praktisk uddannelse, der "vender læringen på hovedet". ●

- Det er ikke nok med ekstra boglig undervisning og støtte fra mentorer. De har brug for en praktisk tilgang. De skal starte med at deltage i en produktion, hvor de ser og deltager i at løse opgaverne i praksis. Derefter kan de få en teoretisk viden om hvorfor, det skulle løses på den måde, forklarer Lene Tanggaard.
Hun er medlem af styregruppen i projektet Praktisk Erhvervsuddannelse, som Ligeværd har taget initiativ til sammen med Aalborg Universitet, Det ny Havredal og Jysk Børneforsorg.

TEKST & FOTO: PETER CHRISTENSEN

"...men jeg kan så meget andet"

Lørdag 31. august. Elevkollegiet. De var heldige med vejret. Det var overskyet men det holdt nogenlunde tørt til Havefest. Haven bag Elevkollegiet var pyntet kreativt op med store hjerter i træerne og kæmpe store kravlenisser på vej op mod trækronerne. Pladsen var prydet af tipier og nogle store grill til maden. Midt på festpladsen tronede festteltet. Derinde under teltdugen var der fest på alle tangenterne med øl, lightere der blev svunget og fællessang. På scenen var professionelle bands og musikere som L.I.G.A., der i skrivende stund hitter med "Jeg skylder dig ikke noget", rapperen Ham Den Lange og 80. Inc. samt bands og DJ's fra skoler og uddannelsessteder.

- Det går rigtigt godt. Det er bare en rigtig god dag. Vi vil helt sikkert gentage det næste år igen, fortalte en af arrangørerne bag Havefest, Kim Blach Pedersen fra Randers Bo- og Erhvervstræning.

- Det har været rigtigt sjovt. Jeg var på scenen og rappe med Ham den Lange, sagde en glad Tommie, som hyggede sig med kæresten Charlotte, og gav hende et stort kindkys, mens bandet fra PMU tonede fuldt ind til fællessang med "jeg kan ikke gå på vandet… men jeg kan så meget andet". ●

Kim Blach Petersen fotograferet foran graffitivæggen for Havefest sammen med bandet fra PMU efter deres optræden, der gav anledning til fællessang og tændte lightere svingende i luften.

Sjove og iøjnefaldende omgivelser hører til enhver god festival. Havefest var ingen undtagelse med de store hjerter i træerne og kingsize kravlenisser placeret i landskab og træer.

DJ Bentsen fra BO-SKOLE-JOB i Silkeborg mixede en solid gang dancemusik så teltdugen blafrede.

Tommie og Charlotte, Randers Bo- og Erhvervstræning, havde en rigtig god dag til Havefest på Elevkollegiet. Tommie var på scenen og rappe med Ham Den Lange.

TEKST: PETER CHRISTENSEN **FOTO:** TV GLAD

count me in

EU-projektet Count Me In, som Ligeværd er en del af, skrider frem. Konturerne af projektet, som ved hjælp af engagement, inspiration, undervisning, e-learning og networking skal bane vejen for at flere mennesker med særlige behov kan blive tilknyttet kulturlivet, bliver stadig skarpere.

Count Me In omfatter en række institutioner og organisationer fra fem partnerlande: Spanien, England, Sverige, Belgien og Danmark. Fra Danmark deltager Ligeværd og GAIA Museum i Randers.

Opgaven gælder inklusion – undervisning, uddannelse og arbejde - af mennesker med særlige behov i kulturlivet. Selv om det er et ganske omfattende arbejde at finde frem til de rigtige værktøjer, kan det udtrykkes tydeligt i nogle få spørgsmål:

- Hvordan er betingelserne for mennesker med særlige behov i EU og partnerlandene?
- Hvad kan kulturlivet tilbyde mennesker med særlige behov?
- Hvilke værktøjer og støttemuligheder har kulturlivet brug for, så de kan løse opgaven?
- Hvilke eksempler er der på god praksis i kulturinstitutioner og organisationer med inklusion af mennesker med særlige behov?

Hvilke initiativer er i støbeskeen

Count Me In har valgt at sætte fokus på formidling af inspiration og undervisning, både i kursusform og elektronisk, og på mulighed for at netværke.

Inspirationen bliver formidlet gennem en 60 siders bog, hvor en række eksempler på god praksis bliver kort beskrevet fra de lande, der er med i projektet samt enkelte flere. Vi forudser, at det bliver spændende og inspirerende læsning, der viser nogle af forskellene fra nord til syd i Europa og dermed også mange forskellige måder at gribe det an på. Eksemplerne på god praksis vil også blive tilgængelige på projektet hjemmeside.

Projektet sætter fokus på at ruste ansatte på institutionerne til at løse opgaverne. Hvis det skal lykkes at inkludere et menneske med særlige behov på en god måde i arbejdet, er det en forudsætning at de ansvarlige har den nødvendige viden og de redskaber de har brug for. Derfor er undervisning af ansatte på institutioner prioriteret højt.

Undervisningen bliver i form af særligt tilrettelagte kursusforløb, der er tilpasset forhold og betingelser gældende i de enkelte lande. E-learning på projektets hjemmeside er en anden del af undervisningen. På projektets hjemmeside kan besøgende på en visuel og konkret måde arbejde med løsninger og muligheder for at inkludere mennesker med særlige behov.

Projektets hjemmeside vil også indeholde en blog og et netværksmodul, hvor tanker, ideer og samarbejdsmuligheder kan blive vendt og drejet og vurderet. Alt sammen for at sikre et dynamisk og levende projekt, der kan generere nye muligheder og udvikling.

Baggrunden for tiltagene er en behovsanalyse, som er foretaget af gruppen bag Count Me In. Denne behovsanalyse er et internt arbejdspapir i gruppen, men den vil også blive tilgængelig på hjemmesiden. ●

PRAKTISKE OPLYSNINGER:

Projektets hjemmeside: www.count-me-in.eu
Deltagerorganisationernes hjemmesider:
Spanien: Debajo del Sombrero: www.debajodelsombrero.org
England: Elearningstudios: www.e-learningstudios.com og The Herbert – Museum and Art Gallery: www.theherbert.org
Sverige: Elderberry: www.elderberry.nu
Belgien: Autism Europe: www.autismeurope.org/about-us
Danmark: GAIA: www.gaiamuseum.dk og Ligeværd: www.ligevaerd.dk

Tre år i godt selskab

- Bo- og socialtræning
- Almen undervisning
- IT- og medieværksted
- Køkken/kantine
- Blomsterværksted
- Maskinværksted
- Pakke-/monteringsværksted
- Kørselsafdeling
- Ridecenter
- Rideskole
- Staldfunktion
- Gårdmandsfunktion

Elleslettegård
STU – ungdomsuddannelser

Gøngehusvej 162 • 2950 Vedbæk • Telefon 45 89 00 84
ellestegaard@elleslettegaard.dk • www.elleslettegaard.dk

PLADS TIL AT VÆRE
LYST TIL AT LÆRE

ÆRØ EFTERSKOLE

På Ærø Efterskole kan alle være med.
Vi er en efterskole med praktiske værksteder og vægten på trygt fællesskab.

LÆS MERE PÅ
WWW.AEROE-EFTERSKOLE.DK

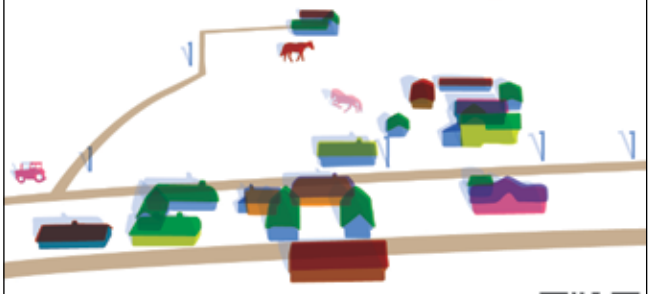

TRANDERUPGADE 59
5970 ÆRØSKØBING

TLF.:62 52 17 24
AEROE@AEROE-EFTERSKOLE.DK

Tinnetgaard
Bo- & Erhvervsskole

Tinnetgaards faglinier:

- STU-uddannelse
- Landbrugsværksted, 70 ha
- Skov- og naturværksted, 50 ha
- Traktor- og metalværksted
- Bil- og scooterværksted
- Dyreværksted, 6 heste, egen ridehal
- Pedel- og tømrerværksted
- Køkken- og botræningsværksted
- Skole- og EDB-værksted
- Interne praktik- og skåneforløb
- Eksterne praktikforløb

På Tinnetgaard undervises og arbejdes der efter mesterlæreprincippet.

Der stilles en scooter til elevens rådighed, og ydes hjælp til erhvervelse af kørekort til traktor eller bil.

Tinnetgaards bomuligheder:

- Ungdomskollegium - trin I
- Nr. 29 - botilbud - trin II
- Vongegaard - botilbud - trin III
- Selvstændige lejligheder - trin IV

På Tinnetgaard er der egen ungdomsklub, og der er mulighed for at afprøve forskellige boformer efter individuelle behov og ønsker.

For mere information:

Tinnetgaard Bo- & Erhvervsskole
Hammervej 28
7173 Vonge
Tlf. 76709191
info@tinnetgaard.dk
www.tinnetgaard.dk

UFL – Unge for Ligeværd

Vejlbjergvej 8 A, 8240 Risskov. Tlf. 86208578
Mail: ufl@ufl-ligevaerd.dk – www.ufl-ligevaerd.dk

Vordingborgskolen

Kostfag, nye venner, samvær...lyder det spændende?
Så er Vordingborgskolen lige noget for dig!

Alle linier er på studietur til udlandet

Der er plads til 70 kostelever og 10 dagelever

Vores 3 hovedfag er: Kostfag, håndarbejde og idræt

10. klasse, husholdningshold, "Ung og på vej" og STU (3-årig uddannelse for unge med særlige behov)

friefagskoler.dk
Gør en forskel

Samvær · Mad · Sundhed
Vordingborgskolen
Violvej 3A · 4760 Vordingborg · Tlf. 55360836

Læs mere om de enkelte linier på vores hjemmeside:
www.vordingborgskolen.dk

info@vordingborgskolen.dk
tlf. 55 36 06 36 fax: 55 36 06 35

pmu

Stedet for unge med særlige behov

PMU i Sindal tilbyder
- STU
- erhvervsmodnende og afklarende forløb
- botræning
- fritidsaktiviteter

til unge med særlige behov fra 16 til 25 år.

Vi har følgende værksteder:
- Bilværksted
- Cykelværksted
- Smedje
- Snedkeri
- Kunstværksted med keramik, glas og smykker
- Catering og køkken
- Café
- Transportvirksomhed
- Skovværksted
- Væksthus
- Landbrug med dyr
- Gartnerservice
- Reception

I botræningen får du vejledning til de daglige praktiske opgaver og rum til personlig udvikling.

Fritidsaktiviteter kan være:
Klubber, fitnesscenter, kanoture, fiskeri, badminton, hockey, fodbold, musik m.m.

Hovednummer: 96 78 14 00
Forstander Conrad Andreasen: 96 78 14 02
Informationer og optagelse: 96 78 14 35

pmu

Stedet for unge med særlige behov

www.pmu.dk

Sdr. Lundgård

Undervisnings- og Aktivitetscenter

tilbyder et særligt tilrettelagt uddannelsesforløb (STU) op til 3 år for 17-25 årige M/K med indlærings-vanskeligheder, både for døgn- og dagelever

Linier: Træ, metal, mange kreative fag, idræt, musik, landbrug, minigartneri, friluftsliv, boglige fag, EDB samt madlavning og botræning generelt.

Et helhedsorienteret tilbud vedr. bolig, fritid og erhvervsafklaring i gode faciliteter (bl.a. nye værksteder, sportshal og fitness) samt hos praktikværter. Gode vækstvilkår for livsglæde og et kristent menneskesyn.

Plads til 12 elever i kollegiet. Efter uddannelsesforløbet tilbydes forskellige modelløsninger for efterværn.

Brochurer kan rekvireres hos:
Lederpar: Gudrun & Ernst Skipper

Sdr. Lundgård
Lundvej 32, Lund, 7400 Herning
Tlf. 97129110 / 20250632
www.sdr-lundgaard.dk

Personlig udvikling
Botræning i egen minilejlighed
Erhvervsopfølgning
Fritidsaktiviteter
Faste ugentlige samtaler
PAS en gang om året
(Pædagogisk analyseredskab der kortlægger beboernes potentialer.)

Heragården

Unge med særlige behov, 20 – 35 årige, som har været igennem et erhvervsafklarende uddannelsesforløb / STU.
Man bor på Heragården og arbejder ude i byen.
Vi har 14 pladser, hvor man kan bo 2 – 5 år.
Naturskønt sted tæt på byen.

Heragården
Koustrup Alle 15 B, Lind, 7400 Herning
Tlf.: 96 27 31 00
Læs mere på www.heragaarden.dk

Heragården har gode vækstvilkår for livsglæde og det kristne menneskesyn

En individuel uddannelse

for unge med særlige behov

Troldkær

Koldingvej 13, Jels
6630 Rødding
Tlf: 74551166
Fax: 74551228
www.troldkaer.dk
skolen@troldkaer.dk

Formålet med et ophold på Troldkær er at dygtiggøre sig erhvervsmæssigt, lære at mestre hverdagens udfordringer, blive selvstændig – og få et godt liv.

krummebækgaard
krummebækgaard

3 årig kompetenceuddannelse STU
for unge med særlige behov – 16-23 år
SKOLEN TIL VOKSENLIVET

* Bygge og Anlæg
* Køkken og Have
* Auto og Maskiner
* Botræning
* Tøseriet
* Gård og Dyr
* Park og Anlæg
* Udslusning

Speciale i selvskadende adfærd, spiseforstyrrelser, angst, seksuelle overgreb m.m.

Bakkehøjvej 19, 4792 Askeby, Møn - Krummebaekgaard@mail.dk
Tlf. 5581 7080 / 5055 7080 - www.krummebaekgaard.dk

STU-tilbud for 16-25 årige

På 21'eren kan unge med særlige behov tage en ungdomsuddannelse. Et individuelt tilrettelagt undervisningsforløb, der er med til at modne og udvikle den enkelte unge. På 21'eren kan man nemlig - komme i lære som voksen.

Lars **Forstander**

Man kan komme ud og bo for sig selv i en lejlighed. Det havde jeg ikke troet at jeg kunne for to år siden. Jeg har fået det ud af det, at jeg har lært at klare mig selv og sådan noget. Og det er jeg meget glad for.

Henriette **3.års elev**

Jeg er rigtig glad for det. Der er rigtig mange søde mennesker dernede. Og kunderne de spørger om hjælp, hvis de har brug for det. Jeg holder mig sådan set godt tryg der.

Christian **2.års elev**
I praktik i et supermarked

I LÆRE SOM VOKSEN

21'eren

Goldschmidtsvej 12

4760 Vordingborg

Tlf. 55 34 07 30

Enogtyveren@enogtyveren.dk

www.enogtyveren.dk

BO SKOLE JOB

Individuel botræning samt erhvervsmæssig afklaring og optræning i virksomheder.
For unge over 18 der ikke kan gøre brug af de ordinære uddannelser.

- Botræning
- Erhvervsafklaring
- Optræning til job

Stavangervej 9 • 8600 Silkeborg
Telefon 8680 4522
www.boskolejob.dk

Afd. Ladelundsvej 17 • 8600 Silkeborg

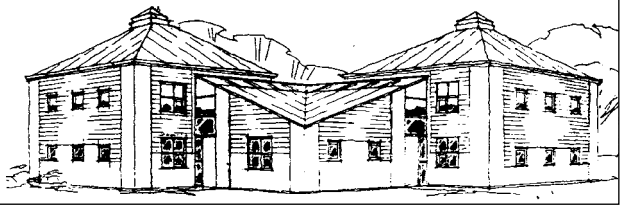

pmu

STU og erhvervsmodnende og afklarende forløb
til unge med særlige behov fra 16 til 25 år.

www.pmu.dk

pmu

Hovednummer: 96 78 14 00
Forstander Conrad Andreasen: 96 78 14 02
Informationer og optagelse: 96 78 14 35

Munkegården

Et helhedsorienteret uddannelses-, arbejds- og bosted for unge 17-29 årige med særlige læringsforudsætninger.

Særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU)
Afklaringsforløb (LAB)
Beskyttet beskæftigelse

Mulighed for at vælge undervisning inden for dansk, regning, it og engelsk. Forskellige fritidsaktiviteter såsom musik, kreaværksted, dart, bordtennis, café og meget mere...

3 forskellige værksteder:

JORDBRUG
landbrug & haveservice

LEVNEDSMIDDEL
køkken & rengøring

HÅNDVÆRK
bygge/anlæg & motor/metal

Se video om os ved at scanne koden

DSI Munkegården
Rugårdsvej 205
5464 Brenderup
tlf. 64 44 13 83
www.munkegaarden.dk

GØDVAD efterskole

Et godt sted at være – og lære

BESØG OS PÅ
www.goed.dk

Gødvad Efterskole er for dig, der har svært ved at lære tingene i skolen og derfor har brug for ekstra støtte i 8., 9. eller 10. klasse.

Vi sidder ikke kun ved et skolebord, men lærer også tingene, når vi arbejder i marken, i stalden, på scenen eller i skolens gode værksteder.

Gødvad Efterskole | Stavangervej 2 | 8600 Silkeborg
Tlf. 86 82 08 11 | info@goed.dk | www.goed.dk

Klintebjerg Efterskole
- naturlig-vis

Praktisk og prøvefri efterskole for unge med særlige behov

Vi tilbyder:

Jord til bord linien · Musik- og håndværkslinien

Natur- og friluftslinien · Uddannelses- og erhvervslinien

Undervisningen på vores 4 linier tager udgangspunkt i kreative og praktiske værksteder. Vores erfaring igennem 20 år viser, at interessen for et område styrker den faglige indlæring og derigennem den enkelte elevs motivation for undervisningen.

Skolen er med sin dejlige beliggenhed, ud til Odense Fjord, rammen om en hverdag, hvor kreativitet og glæde altid er på dagsordenen.

Se mere på www.klintebjerg-efterskole.dk

Klintebjergvej 195
5450 Otterup
Telefon: 64 82 18 87
kontor@klintebjerg-efterskole.dk

KRUMMEBÆKGAARD

MÅLGRUPPE:
UNGE MED SELVSKADENDE ADFÆRD, ANGST, SPISEFORSTYRRELSER DIV. DIAGNOSER

BEHANDLINGSTILBUD
+
UNDERVISNING/ARBEJDSTRÆNING
+
UDSLUSNING

TLF. 55 81 70 80 WWW.KRUMMEBAEKGAARD.DK

FENSKÆR EFTERSKOLE

Kollegievej 5b • Nr. Nissum • 7620 Lemvig

Telefon: **97 89 11 77**

Fax: 97 89 13 66

E-mail: post@fenskaer.dk

Hjemmeside: **www.fenskaer.dk**

Værkstedsskolen i Rugsted

Døgninstitution med 3 boformer

For sent udviklede og bogligt svage unge med særlige behov mellem 16-25 år.

Vi tilbyder STU-ungdomsuddannelsen.

VI KIGGER PÅ:

- Personlig bagage
- Botræning
- Arbejdstræning

Vi arbejder ud fra de mange intelligenser, plancher, hvor succeser visualiseres.

VÆRKSTEDSLINIER:

- Køkken/kreativ
- Træværksted
- Metalværksted
- Pedelfunktion

Værkstedsskolen • Rugstedvej 27 • 7100 Vejle • tlf. 75865405
www.vaerkstedsskolen.dk • info@vaerkstedsskolen.dk

Teaterbygningen FANEFJORD

Erhvervsrettet værkstedsskole for unge med særlige behov

Vi optager såvel elever med generelle vanskeligheder, f.eks. koncentrations- og hukommelsesbesvær, retningsforstyrrelser o.l. som elever med specifikke vanskeligheder som autisme, Asberger-, OCD-, ADHD, Tourettesyndrom m.v. og tilbyder:

- **STU** (Særlig Tilrettelagt Ungsomsuddannelse)
- **RESSOURCEFORLØB**
- **ERHVERVSAFKLARING/OPKVALIFICERING** via værkstedsundervisning/virksomhedspraktik jf. Lov om en Aktiv Beskæftigelsesindsats (LAB), §32, stk. 1 og 3
- **VÆRKSTEDSUNDERVISNING** Storkøkken, Tjener/Service, IT/PR, Pedel, Træ- og Scenografi, Systue, Musik/Teater og Teknik (lys, lyd, scene)
- **BOUNDERVISNING**
- **§107 BOTILBUD** - bostøtteordning
- **MENTORORDNING**
- **SOCIALTRÆNING** - herunder aktiv fritid - eget fitnesscenter og musikhus
- **UDSLUSNING** - fremtid med job og bolig

Skole for livet...

www.teaterbygningen.dk

GRATIS bisidderordning

Ligeværd tilbyder gratis bisidderordning til unge med særlige behov, deres familier eller pårørende.

Kontakt Ligeværd for at finde ud af, om der er en bisidder i dit lokalområde.

Ring eller skriv:
Tlf.: 8620 8570
ligevaerd@ligevaerd.dk

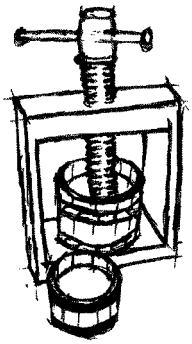

Det Gamle Mejeri

Ølufgårdsvej 11 · Vester Nebel · 6715 Esbjerg N
Bo- & Uddannelsessted · *Vi gør det teoretiske praktisk*

Vi tilbyder STU/USB-uddannelse til unge fra 16 år med særlige behov.
Vi tilbyder både dagtilbud og boophold.
ww.dgm.nu · dgm@dgm.nu · tlf. 75 16 93 94

VÆRKSTEDER:
Smedeværksted
Træ og montage værksted
Det Grønne værksted
Køkken værksted
Vi modtager unge mennesker hele året!

POPPELGÅRDEN

Poppelgårdens Praktiske Jordbrugsskole på Ærø

Til unge, der har lyst til at arbejde med kvæg, svin, heste, landbrugsmaskiner og markdrift, så er Poppelgården stedet.

Den unge bor på skolen og kommer i praktik hos forskellige landmænd.
Vi har hestelinie med plads til opstaldning af egen hest.
Vi tilbyder landbrugsassistentsuddannelsen i samarbejde med Dalum Landbrugsskole

Uddannelsen varer 3 år. Det er en helhedsorienteret erhvervsuddannelse med botræning

Kom og besøg os. For mere information ring: tlf. 62582838. E-mail: ppj@poppelgaarden.dk
Lisbetsvej 3, 5970 Ærøskøbing Forstander Stine La Boube
www.poppelgaarden.dk

ULSTRUP EFTERSKOLE

En praktisk og prøvefri efterskole for elever med særligt behov, som tilbyder:

Jordbrug • Køkken • Musik • Drama • Liniefag • Pedel • Metal- træ- og cykelværksted • Dansk & Matematik

www.ulstrup-efterskole.dk
e-mail: kontor@ulstrup-efterskole.dk
Tlf: 59 31 53 45

BØGEVANGSKOLEN
–en sund og kreativ kostskole

På Bøgevangskolen hjælper vi unge med særlige behov til en god start på voksenlivet. Redskaberne er praktisk og kreativ undervisning i en god tone og trygge omgivelser. Det tror vi på giver de bedste forudsætninger for at komme videre.

Vi tilbyder:
• 42 ugers kursus i bo-, job- og fritidstræning.
• Helt eller delvis gennemførelse af den 3-årige ungdomsuddannelse STU.

Kom videre på www.boegevangskolen.dk eller ring til os på tlf.: 75 82 11 76
Bøgevangskolen, Bøgevang 18, 7100 Vejle

Finderup Efterskole

Herborgvej 7, Finderup, 6900 Skjern
Telefon: 97 36 28 00
E-mail: info@finderupefterskole.dk
Hjemmeside: www.finderupefterskole.dk
Forstander: Oluf Therkildsen

Værksteder/Linier

- Byg & Anlæg/Værksteder
- Kunstlinje
- Kost og krop
- Drama & Musik

Præsentation af skolen/uddannelsstedet

Det er ikke alle, der har det lige nemt i skolen. Det kan være svært at lære, hvis man i dagligdagen føler sig underlegen i forhold til jævnaldrende. Her er Finderup Efterskole skolen, hvor der er støtte og nærhed til den enkelte elev med en dagligdag også præget af tryghed og skolens kristne grundlag. Finderup Efterskole adskiller sig på flere måder fra andre efterskoler bl.a. ved en undervisningskombination af boglig og praktisk baseret undervisning. Finderup Efterskoles bagland er Y'Mens's klubber, KFUM og KFUK og en Lokal skolekreds.

SOCIALØKONOMISK VIRKSOMHED
KILDEN
I ESRUM

STU

3-ÅRIG UNGDOMSUDDANNELSE FOR UNGE MED SÆRLIGE BEHOV PÅ ESRUM KLOSTER & MØLLEGÅRD

VÆLG MELLEM GRAFIK OG IT, KØKKEN OG CAFÉ, HAVE- OG VICEVÆRTSSERVICE

Kilden | Klostergade 12 | 3130 Græsted
Mobil 20 81 01 71 | kilden.esrum.dk

STU-Idrætsmedhjælper på Ulbølle
- en uddannelse for livet
- basis for et værdigt voksenliv

UNGDOMSUDDANNELSE FOR UNGE MED SÆRLIGE BEHOV

IDRÆTSEFTERSKOLEN ULBØLLE

WWW.IEU.DK • TLF. 62 20 30 77

PGU Rosenholm

En helhedsorienteret uddannelse til unge med særlige behov.
Afklaringsforløb efter Lov om Aktiv Beskæftigelse (LAB).
Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU).
Ressourceforløb.

Vi har:

- **Træværksted, bygningsvedligeholdelse og pedel**
- **Gartneri, væksthus, frilands- og anlægsgartneri**
- **Kantine - katinedrift i storkøkken**
- **Medielinie multimedieværksted**

Bofællesskaber med botræning og vejledning.
Et ungdomsmiljø, hvor de unge har et selvstændigt liv i samspil med andre unge. Aktive fritidstilbud i samarbejde med foreningslivet og ungdomsskolen.

PGU Rosenholm Banevej 2, 8543 Hornslet, tlf. 86 99 56 00, **www.pgu.dk**

PGU Rosenholm

Tak for i år!

Ud i Fremtiden 2013

– UDDANNELSESMESSE FOR UNGE MED SÆRLIGE BEHOV

www.udifremtiden.dk

Kolding | Silkeborg | Roskilde | Odense

Uddannelsesavisen og Ligeværd siger tak for den store deltagelse og det store engagement på årets uddannelsesmesser for unge med særlige behov "Ud i fremtiden".

Vi ses igen i 2014...

Husk også Uddannelsesavisen for unge med særlige behov, som udkommer til november.

Med venlig hilsen

Uddannelsesavisen – FOR UNGE MED SÆRLIGE BEHOV

– i samarbejde med LIGEVÆRD

Efterskolen Østergård

En praktisk – musisk – kreativ skole for elever med særlige læringsforudsætninger

Vi bidrager til at eleverne udvikler personlige, sociale og faglige kompetencer og medvirker til at glæden, trivslen og fælleskabet blomstrer

Østergårdstræde 42, 4735 Mern
55 39 61 30 – kontor@oe42.dk
www.oe42.dk

En ny chance - en unik mulighed

HjælpeGuide

Nyt STU-tilbud på Efterskolen Helle

HjælpeGuide er et flerårigt forløb for unge med interesse for turisme og service. Der er bopligt, og gennem undervisning, bo- og job-træning samt individuel vejledning hjælpes den unge på rette vej - mod en meningsfuld tilværelse.

HjælpeGuide optager fire unge årligt, og der er optagelse året rundt.

Yderligere information, tlf. 8638 4466

HjælpeGuide

Efterskolen Helle, Dyrehavevej 28, 8500 Grenaa.
www.efterskolenhelle.dk

LEDER

TEKST AF: JØRN LEHMANN PETERSEN, FUNGERENDE FORMAND FOR FORENINGSFÆLLESSKABET LIGEVÆRD

Brug dine stemme ellers bliver du ikke hørt!

Den 19. november skal vi igen til valgurnerne, når der er valg til Kommunalbestyrelser og Regionsråd.

Desværre er der i de senere år en tendens til, at lokalvalgene bliver mere og mere oversete. For demokratiet en beklagelig udvikling, for Ligeværds målgruppe en mindre katastrofe.

Årsagen skal lægges i de fokusområder, der træder frem efterhånden som vi nærmer os valgdatoen. Ofte er det områder, der ligger langt fra vores målgruppe. Et eksempel herpå er den netop annoncerede udredningsbestemmelse, hvoraf det fremgår, at en patient skal udredes indenfor en måned. Problemet er, at dette omfatter de såkaldte "almindelige" sygdomme, mens personer med psykiske sygdomme stadig må vente.

Det samme gør sig gældende, når debatten koncentreres om fritid og uddannelse. Også her er der fokus på tilbud, der henvender sig til det såkaldte stærkere vælgerkorps.

På uddannelsesområdet skal der nu indføres formelle kompetencekrav til alle unge, før de kan optages. Man vil sortere dem fra, der ikke umiddelbart kan honorere de krav, en uddannelsesinstitution stiller til et ungt menneske. Ikke noget med at vi kan stille krav til uddannelsesinstitutionen – nej her skal den unge igen leve op til samfundets opfattelse af rimelige krav. Svaret til den gruppe, der ikke kan opfylde kravene er, at så skal vi "bare finde noget andet til denne gruppe". Af erfaring ved vi desværre, at indsatsen ofte forbliver ved ordet "bare" - uden at sker mere end, ja, bare det.

I Foreningsfællesskabet Ligeværd er vi udmærket klar over, at det er op ad bakke. For os er problemet, at mange i vores gruppe traditionelt ikke møder op til vælgermøderne – eller stemmeurnerne – for at fremføre deres ønsker og drømme for et bedre liv. Det er vigtigt, at Ligeværd som organisation og forældrene og de unge selv er med til at sætte udfordringerne for unge med særlige behov på dagsordenen. Hvem skal ellers varetage denne gruppes interesser, når de valgte primært arbejder ud fra et mandat og en debat, som ikke imødekommer denne gruppe unge?

I denne udgave af bladet Ligeværd er et større interview med Thorkild Simonsen, der om nogen er en erfaren person i det politiske univers. Jeg er helt enig med Thorkild, når han indledningsvist siger, at måden at få indflydelse på, er at stemme ved valgene – så har man også retten til at beklage sig efterfølgende. Derudover kan jeg stærkt anbefale, at man melder sig ind i et politisk parti, og derigennem fremfører sine synspunkter. Det sidste giver i realiteten rigtig megen indflydelse for pengene. ●

Foreningsfællesskabet LIGEVÆRD

Landsforeningen Ligeværd ● UFL – Unge for Ligeværd ● FUS – Foreningen af Uddannelsessteder ● DHI – Netværket Den Helhedsorienterede Indsats ● Sammenslutningen af Skoler under Ligeværd ● B-U-S – Bo- og Udviklingsfonden for borgere med særlige behov

POST PP DANMARK

MAGASINPOST-SMP
ID NR. 42799

AL HENVENDELSE TIL: FORENINGSFÆLLESSKABET LIGEVÆRD, VEJLBJERGVEJ 8A, 8240 RISSKOV, LIGEVAERD@LIGEVAERD.DK, TLF. 8620 8570.